

laves i Thailand og eksporteres derefter bl.a. til Myanmar. ØK har ikke vist reel vilje til at stoppe produktionen og har nærmest opført sig, som om det var noget, politikerne bare skulle blande sig udenom.

Politiken kunne den 20. juni 1997 berette, at ØK's topchef, Michael Fiorini, havde sendt et personligt brev til den socialdemokratiske EU-ordfører, Ove Fich, i forbindelse med diskussionen af ØK og Zencas produktion af og handel med paraquat. Politiken skriver: »Fiorini beskylder Fich for at udøve et meningsdiktatur, som ellers er forbeholdt militærregimet i Burma.« Ove Fich har svaret på Fiorinis brev og ville gerne offentliggøre begge breve, men det har Fiorini sagt nej til. Når holdningen er sådan hos den virksomhed, som har de største danske interesser i Myanmar, er der ingen vej uden om at lovgive på dette område og ligeledes arbejde for det samme i forhold til andre lande i Europa.

Regeringen i Myanmar er i stor knibe for øjeblikket. Den er i en situation, hvor det ikke kun er undertrykkelsen af den myanmarske befolkning, som tager til. Den myanmarske regering er også ude i svære økonomiske problemer, der i høj grad er selvforskyldte. Der er sendt mange penge til Myanmar i 1990'erne fra myanmarske arbejdere i udlandet, og der er foretaget en række investeringer fra udenlandske virksomheder, som mente at kunne få udbytte af løfterne om en økonomisk liberalisering. Men som Berlingske Tidende kunne konstatere den 24. september 1997, så »blev pengene ikke anvendt til investeringer i et produktionsapparat, der kunne skaffe øgede indtægter og økonomisk vækst til landet. I stedet lod regeringen pengene gå til import af luksusvarer og bygning af hoteller til turister, der aldrig kom på grund af styrets håndtering af menneskerettighederne«.

Berlingske Tidende kan også oplyse, at »IMF, Den internationale Valutafond, har i en rapport fra maj givet en sønderlemmende kritik af Burma, og USA's udenrigsminister, Madeleine Albright, har anklaget militærjuntaen for at lade narkohandlere indsætte som »ledende personligheder i Burmas ny markedsøkonomi og ny politiske rangorden«.

IMF har lavet en opgørelse af det myanmarske nationalregnskab, hvor der ifølge IMF er betydelige kapitalstrømme, som ikke kan forklares ved indtægter af lovlig handel og eksport. Ifølge Berlingske Tidende siger eksperter, at disse penge stammer fra eksport af heroin og råopium. Militærjuntaen tillader disse ting - ja, er afhængige af disse penge - og, siger Berlingske Tidende: »Det er ingen hemmelighed, at kendte narkobagmænd ejer hoteller, restauranter og transportfirmaer i hovedstaden Rangoon.«

Derfor er det på tide at stramme op med økonomiske sanktioner over for den myanmarske militærjunta.

Denne junta er ikke modtagelig for diplomati og formelle fordømmelser. Der skal andre midler til.

Ud over en konkret økonomisk sanktionspolitik er det også vigtigt, at Danmark støtter den myanmarske opposition. Det er ikke nok med sympatierklæringer til Aung San Suu Kyi. Forslagsstillerne er enige med Herbert Pundik, som i Politiken den 8. juni 1997 skrev: »Militærjuntaen vil ikke falde, før den burmesiske befolkning gør oprør. Vor opgave må bestå i at tilse, at den demokratiske opposition ikke mangler midler. Norge holder for eksempel liv i en radiostation, der kan aflyttes i store dele af Burma. Burmesiske studenter, der har søgt asyl i Thailand, mangler penge til at finansiere deres kamp mod juntaen. De fængslede demokratiske politikeres familier i Burma lider nød... Der er ingen grund til, at den demokratiske verden ikke skulle investere i oppositionen. Vi gjorde det i tilfældet Sydafrika. Hvorfor er vi ikke mere aktive for at hjælpe Aung San Suu Kyi's tilhængere til at organisere det folkelige oprør, der er den eneste effektive modgift mod undertrykkelsen.«

Sidste år importerede Danmark for 26,3 millioner kr. fra Myanmar. Ud over ØK er det især firmaer som Texaco, mejerivirksomheden APV Pasilac, F.L. Smidth, tømmerfirmaet Dalhoff, Larsen og Hornemann og L.M. Ericsson, som står for den danske handel med Myanmar.

Derfor er det også helt ude af trit med den politiske situation, at EU nu skal til at underminere den sanktionspolitik, som kommer til udtryk fra f.eks. den amerikanske delstat Massachusetts og andre stater og byer i USA, som enten har vedtaget eller er i færd med at vedtage forskellige love, som har til hensigt at ramme det myanmarske militærstyre og/eller de virksomheder, som handler med eller investerer i Myanmar.

I en opgørelse som det etiske investeringsfirma, Franklin Research & Development, har lavet, og som forslagsstillerne er i besiddelse af, siges det, at der er vedtaget lovgivning om økonomisk og anden bojkot i følgende amerikanske byer/stater: Massachusetts, Boulder, Oakland, Berkeley, Madison, Santa Monica, Ann Arbor og San Francisco. Desuden arbejdes der i en række byer og stater i USA på gennemførelse af lignende sanktionslove.

EU-Kommissionen har rettet henvendelse til den amerikanske regering for at få denne til at gribe ind over for delstaten Massachusetts. Massachusetts har i 1996 vedtaget en lov, som forbyder statens offentlige myndigheder at handle med virksomheder, som har investeringer i Myanmar.

EU er af den opfattelse, at denne lov er i strid med WTO-reglerne om offentlige indkøb, og har derfor truet USA med at indbringe sagen for WTO.